

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ
КАФЕДРА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Н.Г. Метеленко
(підпис) Н.Г. Метеленко
(ініціали та прізвище)

« 07 » 02 2022 р.

ПРОГРАМУВАННЯ НА МОВІ PYTHON

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності **121 Інженерія програмного забезпечення**
освітньо-професійна програма «Програмне забезпечення систем»

Укладач Попівший В.І. кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри програмного забезпечення автоматизованих систем

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри програмного
забезпечення автоматизованих систем

Ухвалено науково-методичною радою
інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Протокол № 1 від "26" серпня 2022 р.
В.о. завідувача кафедри

Безверхий
(підпис) А.І. Безверхий
(ініціали, прізвище)

Протокол № 1 від " 02 " вересня 2022 р.
Голова науково-методичної ради
інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Шарапова
(підпис) Т.А. Шарапова
(ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

О.В. Шинчарова
(підпис) О.В. Шинчарова
(ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 12 «Інформатика та обчислювальна техніка»	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Цикл дисциплін професійної підготовки	
Спеціальність 121 «Інженерія програмного забезпечення»	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		3-й	3-й
Освітньо-професійна програма «Інженерія програмного забезпечення»	*Змістових модулів - 4	Лекції	
		28 год.	8 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів - 8	Лабораторні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		48 год.	78
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

*Кількість змістових модулів визначається за формулою: $ZM = (ЗКК - 1К) \times 2$, де ZM - змістові модулі, $ЗКК$ - загальна кількість кредитів, $1К$ - 1 кредит, що відводиться на підсумковий семестровий контроль.

2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Програмування на мові Python» полягає в формуванні у студентів професійних компетенцій, знань, умінь і навичок володіння мовою програмування Python та ефективного її використання для розв'язку прикладних завдань.

Основними **завданнями** дисципліни «Програмування на мові Python» є:

- набуття навичок самостійної розробки програм на Python для різних розрахунків, обробки даних та візуалізації результатів у вигляді графіків;
- робота з інтегрованим середовищем розробки;
- ознайомлення з типовим циклом розробки програмного забезпечення на Python;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати на-	Методи і контрольні заходи
--	----------------------------

вчання та компетентності	
1	2
Знати базовий синтаксис мови програмування Python, основні вбудовані структури даних, елементи програми, засоби зчитування даних, модулі для побудови графіків тощо.	Тест змістових модулів №1-2 Тест змістових модулів №3-4
Отримати компетентності у самостійному створенні скриптів та програмних модулів на мові програмування Python для розв'язання задач різного типу.	Лабораторні роботи №1 - 4

Міждисциплінарні зв'язки. Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми, засвоєння навчального матеріалу курсу «Програмування на мові Python» логічно пов'язане з використанням знань, вмінь та навичок, отриманих у результаті вивчення дисциплін «Основи програмування» та «Об'єктно-орієнтоване програмування» і може використовуватись при написанні кваліфікаційної роботи бакалавра.

3 Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Базові елементи мови Python та структури даних.

Чому Python? Екосистема Python. Мотивація, приклади застосування, структура курсу. Інструкції з інсталяції потрібних програм.. Налаштування середовища розробника. Основи мови Python. Базові конструкції мови. Функції. Параметри. Глобальні змінні. Базові структури даних. Списки. Кортежі. Словники. Множини. Базові операції роботи з рядками. Створення та використання функцій. Функції та методи для роботи з рядками. Зрізи рядків. Словники. Базові операції роботи зі словниками. Методи словників. Регулярні вирази. Обробка виняткових ситуацій. Ітератори. Модулі та скрипти. Введення та виведення даних. Обробка текстової інформації.

Змістовий модуль 2 Основні вбудовані модулі Python.

Стандартна бібліотека Python. Імпорт. Робота з файлами. Відкриття та закриття файлів. Текстові файли. Файли CSV. Бінарні файли. Модуль os для роботи з файловою системою. Модуль random. Модуль math. Модуль locate. Модуль decimal.

Змістовий модуль 3 Об'єктно-орієнтоване програмування в мові Python.

Класи і об'єкти. Інкапсуляція. Успадкування. Поліморфізм. Параметр self. Методи об'єктів. Метод __init__. Статичні методи. Змінні класу і об'єкту. Власти-

вості. Приватні поля класу та властивості. Одиночне успадкування. Множинне успадкування. Абстрактні класи.

Змістовий модуль 4 Розробка додатків з графічним інтерфейсом користувача на мові Python. Застосування сторонніх модулів на Python для розв'язання наукових задач.

Графічний інтерфейс користувача. Модуль tkinter. Базове вікно. Елементи управління (мітки, кнопки, текстові поля і області, прапорці опцій, перемикачі). Обробка подій. Програмування простих графічних інтерфейсів. Створення графічного інтерфейсу користувача за допомогою бібліотеки PyQt 5.

Огляд Python-бібліотек для наукових обчислень. Бібліотеки NumPy і SciPy. Бібліотеки для статистичної обробки інформації та машинного навчання. Знайомство з модулями NumPy для числових масивів. Знайомство з модулем Matplotlib для створення графіків. Знайомство з модулями SciPy для спеціальних функцій та чисельних алгоритмів.

4 Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Лабораторні заняття, год				*Теор. зав-ня, к-ть балів	*Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів	
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.				
1	22	10	7	2	3	1	12	20	7	7	14	
2	22	10	7	2	3	1	12	20	7	7	14	
3	23	11	7	2	4	1	12	20	8	8	16	
4	23	11	7	2	4	1	12	20	8	8	16	
Усього за змістові модулі	90	42	28	8	14	2	48	80	30	30	60	
Підсумковий семестровий контроль залік											40	
Загалом			90							100		

5 Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	з/дист т ф.
1	Чому Python? Екосистема Python. Мотивація, приклади застосування, структура курсу. Інструкції з інсталяції потрібних програм.. Налаштування середовища розробника. Основи мови Python. Базові конструкції мови. Функції. Параметри. Глобальні змінні.	4	1

	Базові структури даних. Списки. Кортежі. Словники. Множини. Базові операції роботи з рядками. Створення та використання функцій. Функції та методи для роботи з рядками. Зрізи рядків. Словники. Базові операції роботи зі словниками. Методи словників. Регулярні вирази. Обробка виняткових ситуацій. Ітератори. Модулі та скрипти. Введення та виведення даних. Обробка текстової інформації.		
2	Стандартна бібліотека Python. Імпорт. Робота з файлами. Відкриття та закриття файлів. Текстові файли. Файли CSV. Бінарні файли. Модуль os для роботи з файловою системою. Модуль random. Модуль math. Модуль locate. Модуль decimal.	8	2
3	Класи і об'єкти. Інкапсуляція. Успадкування. Поліморфізм. Параметр self. Методи об'єктів. Метод __init__. Статичні методи. Змінні класу і об'єкту. Властивості. Приватні поля класу та властивості. Одиночне успадкування. Множинне успадкування. Абстрактні класи.	6	2
4	Графічний інтерфейс користувача. Модуль tkinter. Базове вікно. Елементи управління (мітки, кнопки, текстові поля і області, прапорці опцій, перемикачі). Обробка подій. Програмування простих графічних інтерфейсів. Створення графічного інтерфейсу користувача за допомогою бібліотеки PyQt 5. Огляд Python-бібліотек для наукових обчислень. Бібліотеки NumPy і SciPy. Бібліотеки для статистичної обробки інформації та машинного навчання. Знайомство з модулями NumPy для числових масивів. Знайомство з модулем Matplotlib для створення графіків. Знайомство з модулями SciPy для спеціальних функцій та чисельних алгоритмів.	10	2
	Разом	28	8

6 Теми лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф	з/дист ф.
1	Лаб.№1 Обробка послідовностей на мові Python. Списки. Рядки.	3	0,4
2	Лаб.№2 Розробка програм на Python з використанням функцій, обробки виняткових ситуацій, роботи з файлами.	4	0,4
3	Лаб.№3 Розробка програм з використанням	3	0,3

	класів.		
4	Лаб.№4 Розробка додатків на Python з графічним інтерфейсом користувача. Використання бібліотек Matplotlib, NumPy, SciPy.	4	0,4
	Разом	14	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	*Критерії оцінювання	Усього балів
1	Лаборат. Робота №1	Захист Звіт		5 5
Усього за ЗМ 1	2			10
2	Лаборат. Робота №2	Захист Звіт		5 10
Усього за ЗМ 2	2			15
3	Тест	ЗМ 1-3		5
	Лаборат. Робота №3	Захист		10
Усього за ЗМ 3	2			15
4	Лаборат. Робота №4	Захист Звіт		10 10
Усього за ЗМ 4	2			20
Усього ЗМ контр. заходів	8			60

* Можна подати активне електронне посилання, де розміщені критерії оцінювання видів контрольних заходів

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Теоретичне завдання			20
	Практичне завдання	Вирішення задачі		20

Усього за підсумковий семестровий контроль		40
--	--	----

8 Рекомендована література

основна:

1. Васильєв О.М. Програмування мовою Python: Видавництво «Навчальна книга — Богдан», 2018. 503 с.
2. Програмування числових методів мовою Python : підруч. / А. В. Анісімов, А. Ю. Дорошенко, С. Д. Погорілий, Я. Ю. Дорогий; за ред. А. В. Анісімова. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2014. – 640 с.
3. Яковенко А.В. Основи програмування. Python. Частина 1. : Київ, КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018 - 195 с.

додаткова:

1. Python 3 и PyQt 5. Разработка приложений. — 2-е изд., перераб. и доп. / Н. А. Прохоренко, В. А. Дронов. — СПб.: БХВ-Петербург, 2018. — 832 с.
2. Ben Stephenson The Python Workbook A Brief Introduction with Exercises and Solutions Second Edition : Springer, 2019 - 219 p.
3. Fletcher Heisler, David Amos, Dan Bader, Joanna Jablonski Python Basics : Real Python (realpython.com), 2020 - 641 p.
4. Rance D. Necaise Data Structures and Algorithms Using Python : John Wiley & Sons, Inc., 2011 - 520 p.
5. Хиллард Дейн Секреты Python Pro. — СПб.: Питер, 2021. — 320 с.
6. Харрисон Мэтт Как устроен Python. Гид для разработчиков, программистов и интересующихся. — СПб.: Питер, 2019. — 272 с.

інформаційні джерела:

1. Офіційний сайт Python. URL: <https://www.python.org/>
2. The Python Tutorial. URL: <https://docs.python.org/3/tutorial/index.html>
3. Путівник мовою програмування Python. URL: https://pythonguide.rozh2sch.org.ua/#_вступ
4. Основи програмування (Python). URL: <https://dystosvita.gnomio.com/course/view.php?id=27>.
5. Spyder. The Scientific Python Development Environment. URL: <https://www.spyder-ide.org/>
6. PEP 8 -- Style Guide for Python Code. URL: <https://www.python.org/dev/peps/pep-0008/>